

П Р А В И Л Н И К
О ЛИЦЕНЦИРАЊУ КЛУБОВА ФУДБАЛСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ
ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У СУПЕР ЛИГИ

САДРЖАЈ

ПРАВИЛНИК О ЛИЦЕНЦИРАЊУ КЛУБОВА ФУДБАЛСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У СУПЕР ЛИГИ	03
I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ	03
II ОСНОВНИ ПОЈМОВИ	04
III ДАВАЛАЦ ЛИЦЕНЦЕ	05
IV КОРИСНИК ЛИЦЕНЦЕ	07
V ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ЛИЦЕНЦЕ	08
VI КРИТЕРИЈУМИ	10
VII ДИСЦИПЛИНСКА ПРАВИЛА	32
VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	33
ПРИЛОГ I: Шема поступка лиценцирања	36
ПРИЛОГ II: Избор ревизора и процедуре за процењивање ревизора	37
ПРИЛОГ III: Основа за састављање финансијских извештаја и Табела идентификације играча	38
ПРИЛОГ IV: Појам 'дospelих а неизмирених обавеза'	40
ПРИЛОГ V: Процедуре даваоца лиценце за оцену финансијских критеријума и захтева	41
ПРИЛОГ VI: Стадион - Употребна дозвола	45
ПРИЛОГ VII: Извод из регистра – надлежности	46
ПРИЛОГ VIII: Садржина плана евакуације (члан 42. правилника)	47

На основу члана 55. Статута ФСС (Службени лист ФС Србије "Фудбал", број 22/2021), Извршни одбор ФСС, на седници одржаној дана 9. новембра 2023. године, донео је

**ПРАВИЛНИК
О ЛИЦЕНЦИРАЊУ КЛУБОВА ФУДБАЛСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ
ЗА ТАКМИЧЕЊЕ У СУПЕР ЛИГИ**

I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Полазећи од принципа и ставова УЕФА везаних за лиценцирање клубова, опредељења надлежних органа Фудбалског савеза Србије (у даљем тексту: ФСС), Заједнице фудбалских клубова Супер и Прве лиге, Статута Фудбалског савеза Србије, ФСС овим правилником уређује сва питања која се односе на лиценцирање клубова који учествују у такмичењу за првенство Супер лиге у фудбалу (у даљем тексту: Супер лига).

Члан 2.

Почев од сезоне 2024/2025 у Супер лиги могу да учествују само они клубови, који поред такмичарских критеријума - остварени спортски успех у Првој лиги (у даљем тексту: Прва лига), који омогућава пласман у Супер лигу, испуњавају и друге услове и критеријуме прописане овим правилником, односно који добију лиценцу од ФСС.

Члан 3.

Пропозицијама такмичења утврдиће се пласман на табели Прве лиге, који уз добијање лиценце, омогућава улазак у Супер лигу.

Члан 4.

Овим правилником уређују се питања везана за даваоца лиценце, корисника лиценце, поступак издавања лиценце, критеријуме који се морају испунити да би се добила лиценца, дисциплинска правила и прелазне одредбе.

II – ОСНОВНИ ПОЈМОВИ

Члан 5.

Овим одредбама одређује се значење појмова који се појављују у овом правилнику, и то:

Критеријуми	Услови које подносилац захтева за лиценцу мора да испуни, а који су подељени у пет категорија (спортски, инфраструктурни, персонално-административни, правни и финансијски), да би могао да добије лиценцу за учешће у такмичењу у Супер лиги.
Основни процес	Минимум захтева које давалац лиценце мора да установи, како би могла да се изврши верификација да ли су испуњени критеријуми дати у Правилнику, а који су постављени као основа за издавање лиценце подносиоцу захтева за лиценцу.
Финансијска документација за лиценцирање	Финансијска документација за лиценцирање представља основне финансијске информације које давалац лиценце користи за процену финансијских могућности подносиоцу захтева за лиценцу. Финансијска документација за лиценцирање се заснива на финансијским извештајима провереним од стране независног ревизора и узима у обзир нарочито информације специфичне за фудбал, а састоји се од: <ul style="list-style-type: none"> - ревидираних годишњих финансијских извештаја, - табеле трансфера и Табеле запослених, - табеле идентификације играча - фудућих финансијских информација (у зависности од индикатора).
Лиценца	Сертификат (дозвола) којим се потврђује да је корисник лиценце испунио критеријуме прописане овим правилником и којим се даје одобрење за учешће у такмичењу Супер лиге.
Подносилац захтева за лиценцу	Фудбалски клуб члан Супер и Прве лиге, који је поднео захтев за издавање лиценце.
Корисник лиценце	Клуб који је добио лиценцу од даваоца лиценце.
Давалац лиценце	ФСС, који преко надлежних органа обавља послове у вези система лиценцирања и одобрава лиценцу.
Администрација за лиценцирање	Лица у саставу ФСС, која се баве питањима лиценцирања клубова.
Систем лиценцирања	Састоји се од пет категорија критеријума и основног процеса.

III – ДАВАЛАЦ ЛИЦЕНЦЕ

Члан 6.

ФСС је давалац лиценце за клубове, чланове Супер и Прве лиге, који поднесу захтев за учешће у такмичењу Супер лиге.

ФСС води систем лиценцирања, именује одговарајућа тела за лиценцирање, утврђује неопходне поступке и рокове и врши све друге послове везане за процес лиценцирања.

Лиценца се издаје једном годишње и важи само за наредну сезону Првенства Србије - такмичења у Супер лиги.

Члан 7.

ФСС гарантује свим подносиоцима захтева за лиценцу да ће подаци који су достављени у току поступка лиценцирања, бити чувани као тајна и да неће бити доступни трећим лицима.

У складу са ставом 1. овог члана, ФСС ће обезбедити да сва лица, која у име ФСС раде на процесу лиценцирања клубова, пре него што почну са обављањем тих послова, потпишу тзв. "клаузулу поверљивости".

Члан 8.

Поступак давања лиценце је двостепен.

Тела надлежна у првом и другом степену независна су једно од другог.

Чланове тела из става 2. овог члана бира Скупштина ФСС, на мандатни период од 4 (четири) године и могу бити поново бирани на ту функцију.

Стручну и административну помоћ овим органима даје Администрација за лиценцирање.

Члан 9.

Комисија за лиценцирање клубова је тело које у првом степену, а на основу писменог захтева и достављене документације, утврђене овим правилником, одлучује о издавању лиценце подносиоцу захтева.

Комисија за лиценцирање клубова има 5 (пет) чланова. Комисија има председника и заменика председника.

Члан 10.

Комисија за жалбе као другостепено тело одлучује о жалбама клубова поднетим против првостепене одлуке Комисије за лиценцирање клубова и њена одлука је коначна.

Комисија за жалбе има 7 (седам) чланова.

Комисија има председника и заменика председника.

Члан 11.

Чланови тела за одлучивање не могу истовремено да припадају администрацији, или било којим Статутом прописаним телима која доносе одлуке, судским, правним, или дисциплинским органима ФСС или његовим учлањеним фудбалским савезима, као и администрацији учлањених клубова.

ФСС ће посебном одлуком утврдити услове (образовне, професионалне, радно искуство), које морају да испуњавају чланови органа за лиценцирање.

У сваком од тела за одлучивање морају да буду изабрана најмање два квалификована правника (са положеним правосудним испитом) и два квалификована финансијска стручњака који имају квалификацију признату од одговарајућег националног стручног тела.

Члан 12.

Чланови тела за лиценцирање у свом раду су независни, а у случају да се посумња у њихову независност код одлучивања о поједином захтеву за добијање лиценце, морају се уздржати од гласања.

Чланови тела за лиценцирање обавезно ће се уздржати од дискусија и гласања ако су они или чланови њихове уже породице (брачни друг, деца) чланови, акционари, пословни партнери, спонзори или су у неком другом уговорном односу са клубом о чијем се захтеву за добијање лиценце одлучује.

Члан 13.

Тела за лиценцирање могу пуноважно одлучивати ако седници присуствује више од половине чланова тела.

Тела за лиценцирање одлуке доносе већином гласова.

У случају подједнаког броја гласова "за" и "против" издавања лиценце клубу (ситуација ако је неко од чланова тела уздржан из разлога наведених у члану 12. овог Правилника), глас председавајућег органа рачуна се двоструко.

У одсуству председника Комисије за лиценцирање или Комисије за жалбе, председавање на састанцима преузимају заменици председника.

Уколико чланови не могу да се физички састану, одлуке се могу донети и коришћењем других савремених средстава комуникације (нпр. електронске поруке или апликације за слање порука).

Члан 14.

На одлуке другостепеног тела (тј. Комисије за жалбе) примењују се одговарајуће одредбе Статута ФСС.

Члан 15.

ФСС формира одговарајућу Администрацију за лиценцирање која води све стручне и административно-техничке послове у вези лиценцирања, врши припрему, примену и развој система лиценцирања клубова, пружа сву помоћ клубовима пре и током подношења захтева за добијање лиценце, размењује информације са другим националним савезима и УЕФА у погледу унапређења система лиценцирања.

Организација Администрације за лиценцирање предвиђена је унутрашњим актима ФСС и она је у складу са начелима и принципима датим у одговарајућим актима УЕФА.

IV – КОРИСНИК ЛИЦЕНЦЕ**Члан 16.**

Корисник лиценце је клуб Супер и Прве лиге који је испунио све критеријуме из овог Правилника и који је на основу тога добио лиценцу да може, ако је остварио и одговарајуће спортске резултате, учествовати у такмичењу Супер лиге.

Члан 17.

Клубови који су од ФСС добили лиценцу за учествовање у такмичењима у организацији УЕФА, не морају да учествују у поступку лиценцирања, односно сматраће се да имају лиценцу за учествовање у такмичењу Супер лиге. Обавеза ових клубова је да поднесу пријаву за поступак лиценцирања за Супер лигу.

Члан 18.

Клуб који подноси захтев за издавање лиценце може бити различитог правног статуса и то није релевантно за издавање лиценце.

Захтев за издавање лиценце клуб подноси у писменој форми, а у складу са роковима и критеријумима које је прописао давалац лиценце.

Захтев мора садржати писмену изјаву овлашћеног лица у клубу да ће испунити све обавезе и критеријуме предвиђене овим правилником.

Члан 19.

Лиценца је непреносива.

Лиценца за учествовање у такмичењу Супер лиге важи годину дана, тако да клуб који ју је добио, а наставио је да се такмичи у Супер лиги, мора да обнови захтев сваке године.

Током сезоне, кориснику лиценце се од стране даваоца лиценце може одузети лиценца, ако клуб не може да испуњава неке од услова - критеријума из овог правилника или ако клуб прекрши неку од својих обавеза или падне под стечај, или је одлуком Арбитражног суда за спорт у Лозани (ЦАС), или пресудом надлежног домаћег или међународног суда, органа УЕФА или ФИФА, утврђена чињеница да је фудбалски клуб учествовао у повреди интегритета фудбалског такмичења, или у намештању резултата утакмица и да је кажњен за такво поступање.

V – ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ЛИЦЕНЦЕ**Члан 20.**

Поступак за издавање лиценце заснива се на начелима ефикасности и независности у одлучивању и равноправном и непристрасном третману свих подносилаца захтева за издавање лиценци.

Члан 21.

Администрација за лиценцирање води све административне и техничке послове везане за поступак лиценцирања.

У оквиру Администрације за лиценцирање налази се Менаџер лиценцирања, који руководи и организује све послове везане за поступак лиценцирања.

У оквиру Администрације за лиценцирање се, такође, налази и Заменик менаџера лиценцирања који помаже Менаџеру лиценцирања у пословима везаним за поступак лиценцирања и замењује Менаџера лиценцирања у свим његовим обавезама када је то потребно.

Члан 22.

Клубови чланови Супер и Прве лиге, пријаве за учешће у такмичењу Супер лиге, односно за добијање лиценце, подносе Администрацији за лиценцирање до **15. јануара текуће године**, за наредну такмичарску сезону.

Приликом подношења захтева за добијање лиценце, на текући рачун ФСС уплаћује се такса у износу од 100 евра у динарској противвредности.

Члан 23.

У складу са одредбама овог Правилника, у Администрацији за лиценцирање се саставља списак образаца, упитника и друге документације, који клубови треба да попуне.

Припремљен комплет докумената и образаца шаље се свим клубовима који су послали пријаву, **најкасније до 25. јануара текуће године**.

Уз материјал из става 2. овог члана, обавезно се доставља и образац потврде о пријему, који потписује овлашћено лице у клубу и који се враћа у ФСС.

Члан 24.

Подносилац захтева за лиценцу након скупљања све прописане документације, исту доставља Администрацији за лиценцирање **најкасније до 01. марта текуће године**, а документацију везану за примену финансијских критеријума **најкасније до 1. априла текуће године**.

Члан 25.

По пријему документације, Менаџер лиценцирања проверава да ли је подносилац захтева поднео комплетну документацију и да ли је то учињено у прописаном року.

У процесу сагледавања достављене документације, Менаџер лиценцирања може од подносиоца захтева тражити додатне информације, разјашњење постојећих података као и вршити непосредан увид на инфраструктури подносиоца захтева.

Члан 26.

Након стручног сагледавања свих аспеката појединачних захтева за добијање лиценце, Менаџер лиценцирања припрема извештаје за првостепено тело - Комисију за лиценцирање клубова, који морају бити достављени члановима Комисије најмање **8 (осам) дана** пред седницу, на којој ће се одлучивати о поднетим захтевима за лиценцирање.

Седницу Комисије, по прибављеном мишљењу Менаџера лиценцирања, сазива председник Комисије.

Све првостепене одлуке Комисије морају бити донете **најкасније до 20. априла текуће године и у року од 8 (осам) дана** достављене подносиоцу захтева.

Члан 27.

Уколико је одлука Комисије позитивна, лиценца се подносиоцу захтева издаје на прописаном формулару.

Уколико се од стране Комисије оцени као потребно, у лиценци се могу навести и области на које корисник лиценце убудуће треба да обрати пажњу.

Члан 28.

Уколико Комисија оцени да подносилац захтева не испуњава услове за добијање лиценце, о томе ће се донети одговарајућа одлука. Одлука мора да садржи детаљно образложење, односно разлоге због којих је одбијено издавање лиценце.

На првостепену одлуку Комисије за лиценцирање, подносилац захтева има право на жалбу, која мора бити поднета у писаној форми **у року од 8 (осам) дана**, од дана пријема првостепене одлуке.

Жалба из става 2. овог члана, подноси се преко Администрације за лиценцирање.

Приликом подношења жалбе на текући рачун ФСС уплаћује се такса од 300 евра у динарској противвредности.

Члан 29.

Менаџер лиценцирања констатује да ли је жалба поднета у року и саставља извештај за седницу другостепеног тела - Комисија за жалбе.

Седницу Комисије за жалбе сазива председник Комисије.

Све одлуке Комисије за жалбе морају бити донете **најкасније до 25. маја текуће године**.

Члан 30.

Уколико жалба није поднета у року из члана 28. овог правилника, Комисија за жалбе ће је одбацити као неблаговремену.

Комисија за жалбе може да усвоји жалбу и одобри лиценцу клубу подносиоцу жалбе. Уколико Комисија оцени за потребно, може у лиценцу унети препоруке о сегментима на које клуб треба убудуће да обрати пажњу.

Уколико Комисија за жалбе оцени да разлози наведени у жалби нису основани, иста се одбија и лиценца се неће издати. У образложењу одлуке дају се детаљи - разлози зашто је жалба одбијена.

Члан 31.

Менаџер лиценцирања, након завршеног поступка, шаље Заједници фудбалских клубова Супер и Прве лиге, списак клубова који су добили лиценцу, односно који испуњавају услове да се такмиче у Супер лиги.

VI – КРИТЕРИЈУМИ**Члан 32.**

Клуб - подносилац захтева за добијање лиценце мора да испуни обавезне критеријуме које утврди давалац лиценце, да би добио лиценцу за учешће у такмичењу Супер лиге.

Давалац лиценце утврђује **пет група критеријума** и то:

1. Спортски
2. Инфраструктурни
3. Персонални и административни
4. Правни
5. Финансијски

Члан 33.

Критеријуми из члана 33. овог правилника разврстани су у три засебне категорије - степена и то: "А", "Б" и "Ц".

Члан 34.

Критеријум иза чијег назива стоји ознака "А" мора бити испуњен како је наведено и описано у Правилнику.

Ако подносилац захтева за лиценцу не испуни захтев из критеријума са ознаком "А", онда не може да добије лиценцу, односно да буде учесник у такмичењу Супер лиге.

Члан 35.

Критеријум иза чијег назива стоји ознака "Б" мора бити испуњен како је наведено и описано у Правилнику. Међутим, код критеријума са ознаком "Б" дата је могућност алтернативног испуњења.

Ако подносилац захтева за лиценцу не испуни ни једну алтернативу у смислу става 1. овог члана, онда не може да добије лиценцу, односно да буде учесник у такмичењу Супер лиге.

Члан 36.

Критеријум иза чијег назива стоји ознака "Ц" мора бити испуњен како је наведено и описано у Правилнику.

Ако подносилац захтева за лиценцу не испуни критеријуме са ознаком "Ц", биће му изречена санкција у виду опомене или новчане казне, како је наведено у сваком конкретном случају у Правилнику, али му се због тога неће ускратити издавање лиценце, односно право на учествовање у такмичењу Супер лиге.

Опомена се изриче ако клуб приликом првог подношења захтева за добијање лиценце не испуни предметни критеријум, а новчана казна приликом сваког следећег подношења захтева ако критеријум и даље није у потпуности испуњен. Новчану казну клуб је дужан да уплати на текући рачун ФСС у року од 8 (осам) дана од дана пријема обавештења о изрицању казне.

Уколико клуб не уплати износ прописане казне у року наведеном у ставу 4. овог члана лиценца му се неће издати.

Санкције из става 2. овог члана изричу првостепени или другостепени орган у поступку лиценцирања.

1. Спортски критеријуми

1.1. Одобрен програм развоја омладинског фудбала (А)

Члан 37.

Сваки подносилац захтева за лиценцу мора да има:

- програм развоја омладинског фудбала одобрен од надлежног органа даваоца лиценце - Комисије за омладински фудбал, најкасније до 1.12. године која претходи години издавања лиценце,
- три или више омладинских екипа (играчи од 12 до 18 година старости), које учествују у неком од такмичења у организацији ФСС или неког од његових чланова и које географски припадају граду где се налази седиште подносиоца захтева, и
- да сви играчи буду регистровани у ФСС.

1.2. Расна једнакост и антидискриминација (Б)

Члан 38.

Клуб-подносилац захтева за добијање лиценце мора да кроз одговарајући документ дефинише политику према појавама расизма и антидискриминације у фудбалском спорту и мере којима ће се такве појаве спречавати у клубу и на стадиону где клуб игра своје утакмице као домаћин.

Документи могу бити издати или од стране Извршног одбора клуба или од стране генералног директора или секретара клуба.

1.3. Питања у вези са суђењем и Правилима игре (Ц)

Члан 39.

У циљу промовисања судијских питања и бољег разумевања Правила игре, подносилац захтева за лиценцу има обавезу да присуствује седници или догађају о судијским питањима коју обезбеђује ФСС, или у сарадњи са ФСС. Професионални предавачи (истакнути чланови судијске организације / судијски инструктори признати од стране ФСС) ће упознати све играче и чланове стручног штаба подносиоца захтева за лиценцу са судијским питањима и Правилима игре.

Седница или догађај споменут у ставу 1. овог члана мора се организовати током године (полусезона) која претходи сезони лиценцирања.

Судијска комисија ФСС мора да изда потврду да су сви чланови првог тима присуствовали оваквом састанку или догађају. Сви играчи првог тима као и сви чланови стручног штаба (укључујући и прве тренере, помоћнике тренера и друго техничко особље) морају да присуствују оваквој седници или догађају.

Судијска комисија ФСС сачињава план седница или догађаја споменутих у ставу 1. овог члана.

Уколико клуб не испуни овај критеријум изрећи ће му се опомена или новчана казна у износу од 1.500 евра у одговарајућој динарској противвредности.

2. Инфраструктурни критеријуми

Члан 40.

Циљ испуњења инфраструктурних критеријума је да се обезбеде спортски објекти - стадиони адекватних стандарда квалитета у погледу опремљености и комфора за све учеснике фудбалске утакмице, да се гледалац осећа безбедно и комфортно, да представници средстава информисања могу да обављају своје професионалне задатке коректно, тј. на одговарајући начин и да играчи сваког клуба имају на располагању одговарајући објекат са неопходним погодностима за такмичење.

Члан 41.

У оквиру система лиценцирања клубова, под термином "стадион", подразумева се место на коме се одиграва утакмица Супер лиге и које се састоји од самог стадиона (терен и гледалиште) и зоне око њега (простор око стадиона и зоне за ТВ, штампу и ВИП зону).

2.1. Стадион - сертификат (А)

Члан 42.

Стадион мора да има сертификат издат од стране Комесара за безбедност ФСС. Сертификат из става 1. овог члана, не сме бити старији од две године, на дан почетка нове сезоне такмичења у Супер лиги.

Члан 43.

Комесар за безбедност, уз претходно мишљење Комисије за стадионе и безбедност, утврђује садржај сертификата и предвиђа одговарајући поступак.

Сертификат, у смислу одредби овог Правилника, мора бити издат најкасније до 31.03. године у којој се спроводи поступак лиценцирања, да би клуб који подноси захтев за добијање лиценце могао да га презентира Администрацији за лиценцирање.

Члан 44.

Да би клуб добио сертификат мора да има:

- изјаву о сагласности са правилницима о безбедности и сигурности надлежних власти,
- употребну дозволу за коришћење стадиона, издату од надлежног државног органа управе, која се односи на све сегменте - капацитете стадиона, и
- безбедоносну и сигурносну стратегију - превентивни план за утакмице Супер лиге, која обухвата све аспекте организације фудбалске утакмице.

2.2. Стадион - безбедност (А)

Члан 45.

Стадион мора да испуњава следеће услове:

- сви јавни пролази и степеништа у зони гледалишта морају бити офарбана истом светлом бојом (нпр. жута, бела и сл.),
- све капије које воде од зоне гледалишта према терену за игру, сви излази и излазне капије стадиона морају бити офарбани истом светлом бојом (нпр. жута, бела и сл.), као и у алинеји 1.,
- сва излазна врата и капије на стадиону и све капије које воде из зоне гледалишта ка зони игралишта, морају да се отварају у правцу од гледалаца и морају да остану откључана док су гледаоци на стадиону,
- код свих врата и капија клуб мора да обезбеди присуство једног редара,
- у циљу спречавања нелегалног упада на стадион, врата морају бити причвршћена уређајем за закључавање (резом), којим свако изнутра може лако и брзо да отвори врата,
- стадион мора да има уграђене одговарајуће безбедоносне уређаје за заштиту особа на терену и трибинама од удара грома,
- стадион мора да има довољно јако и равномерно распоређено озвучење, које ће омогућити јасну комуникацију са гледаоцима на свим деловима стадиона.

2.3. Стадион – план евакуације (А)

Члан 46.

Стадион мора поседовати план евакуације, којим се осигурава да се стадион на најбржи могући начин може испразнити у хитним случајевима.

Сагласност на план евакуације клуба даје Комесар за безбедност, најкасније до 31.03. године у којој се спроводи поступак издавања лиценце, уз претходно мишљење Комисије за стадионе и безбедност и у сарадњи са надлежним цивилним органима.

2.4. Стадион – капацитет (А)

Члан 47.

Стадион мора да има минимум 2.000 (две хиљаде) индивидуалних седишта, која су направљена у складу са нормативима УЕФА, и то:

- фиксирана за подлогу,
- одвојена од осталих седишта,
- комфорна (анатомски),
- нумерисана,
- да имају наслон у висини од најмање 30 цм, када се мери од доњег дела седишта.

Подносилац захтева за добијање лиценце прилаже и атест произвођача седишта (столице).

НАПОМЕНА: На утакмицама Супер лиге могу се користити и други делови стадиона, који немају уграђена седишта у смислу става 1. овог члана, али тако да максималан укупан капацитет стадиона буде такав да не прелази број могућих седећих места. Овај изузетак се не односи на утакмице високог ризика, на којима се у складу са законом могу користити само места са уграђеним седиштима.

2.5. Стадион – зона гледалишта (А)

Члан 48.

Трибине морају бити подељене по секторима, да би се омогућила лакша оријентација на стадиону, као и из разлога безбедности и сигурности.

Број сектора утврђује се индивидуално према капацитету стадиона и они морају бити јасно обележени и видљиви свим гледаоцима и службеним лицима.

Стране стадиона морају међусобно бити разграничене гвозденом јаком оградом или да нису међусобно грађевински повезани.

2.6. Стадион - смештај навијача гостујуће екипе (А)

Члан 49.

Навијачи гостујућег тима морају бити смештени у одвојеној (засебној) зони стадиона.

Зона за гостујуће навијаче мора да обухвата најмање 5% од укупног капацитета стадиона.

2.7. Стадион - приступ терену за игру (А)

Члан 50.

На стадиону мора бити омогућен приступ возилима за хитне случајеве (амбулантна и мања ватрогасна возила), као и возилима за одржавање терена.

2.8. Стадион - заштићен прилаз (А)**Члан 51.**

Излаз из свлационице и пут (пролаз) до терена мора да буде недоступан за публику и представнике медија.

Место где играчи и судије излазе на игралиште, уколико то услови на стадиону налажу, мора да буде заштићено "телескопским тунелом" или подземним тунелом, који ће омогућити да се продре далеко у зону за играње (терен), како би се спречио ризик од повреда бацањем предмета из гледалишта.

"Телескопски тунели" морају да имају могућност да се брзо продуже или затворе (према потреби). Површина тунела-коридора мора да буде направљена од неклизационог материјала.

2.9. Стадион - клупе за резервне играче (А)**Члан 52.**

Стадион мора да има две "клубе" за резервне играче и чланове стручног штаба, са седиштима за најмање 17 особа.

"Клубе" из става 1. овог члана морају бити покривене и да имају индивидуалне столице за сваку од 17 особа, које по протоколу имају право ту да седе.

У простору између две клубе за резервне играче обезбедити 2 (два) покривена седишта за делегата и четвртог судију.

2.10. Стадион - паркиралишта (А)**Члан 53.**

На стадиону мора постојати паркинг на коме ће се обезбедити паркинг места за возила клубова, судија и других званичних лица.

Паркинг мора да омогућава паркирање најмање:

- 2 аутобуса и
- 10 аутомобила.

Паркинг треба да се налази испред свлационица, да буде изолован од публике и да се налази унутар стадиона, тако да ће омогућити играчима и званичницима да директно уђу из аутобуса и аутомобила у свлационицу.

2.11. Стадион - јарболи за заставе (А)**Члан 54.**

На стадиону мора бити постављено најмање 5 (пет) јарбола на којима ће се истицати заставе.

2.12. Стадион - свлачионице (А)**Члан 55.**

На стадиону треба обезбедити свлачионице за обе екипе, које треба да буду на исти конфоран начин опремљене, и то:

- по једна свлачионица за сваку екипу (домаћин и гост),
- клупе за седење са 25 места,
- чивилуци или ормари са 25 места,
- 1 табла за демонстрацију тактике,
- 5 тушева,
- 2 тоалета са седиштем,
- 1 писоара,
- 1 сто за масажу,
- 1 фрижидер.

За судије који суде утакмицу такође се мора обезбедити комфорна свлачионица која мора бити одвојена од свлачионица екипа, али близу њих и која садржи:

- столице или клупе за 4 особе,
- један сто,
- чивилуци или ормари за 4 особе,
- 1 туш,
- 1 тоалет.

2.13. Стадион - ознаке у зони свлачионица (А)**Члан 56.**

На стадиону све службене просторије морају бити јасно и видљиво означене, са путоказима и називима на улазним вратима, исписаним на српском и енглеском језику.

2.14. Стадион - соба за лекарски преглед играча и судија (А)**Члан 57.**

Соба за лекарски преглед играча и судија, а која у хитним случајевима може да се користи и за збрињавање повређених гледалаца, треба да се налази у делу где су свлачионице и са лаким приступом спољном улазу. Врата на овој соби треба да буду довољно широка да омогуће приступ носилима и инвалидским колицима.

Соба из става 1. овог члана мора да има следећи минимум опреме:

- сто за преглед,
- умиваоник са топлом водом,
- стаклени ормар за лекове и остали медицински материјал,
- директан телефон и телефон за локалне разговоре са другим секторима на стадиону,
- јако осветљење,
- подови да буду од материјала који се не клиза.

2.15. Стадион - соба за делегата утакмице (А)**Члан 58.**

На стадиону мора постојати соба за делегата утакмице, која треба да се налази у близини свлачионица екипа и судија.

Соба из става 1. овог члана мора да има следећу минималну опрему:

- 1 сто са две столице,
- 1 ормар за одећу или чивилук,
- 1 телефон са унутрашњом и спољном везом.

2.16. Стадион - соба за прву помоћ гледаоцима (А)**Члан 59.**

Стадион мора да поседује собу за прву помоћ и негу гледалаца у случају да је потребна медицинска помоћ на лицу места.

Соба за прву помоћ мора да испуни следеће услове:

- минималне димензије морају бити 12м²,
- мора се налазити на локацији где повређени гледаоци и амбулантна возила могу лако доћи, како са унутрашњих делова стадиона, тако и споља, ван стадиона,
- врата и ходници који воде до собе за прву помоћ морају бити довољно широки да кроз њих могу да прођу носила и инвалидска колица,
- осветљење, вентилација, уређаји за грејање морају бити у оптималном стању,
- да има електричне прикључке, уређаје за топлу и хладну воду и санитарне просторије,
- зидови и подови морају бити од глатког материјала, који ће омогућити лако чишћење,
- да има стаклени ормар за лекове и остали медицински материјал,
- најмање 1 кревет,
- најмање 2 носила,
- директни телефон и телефон за локалну комуникацију са осталим деловима стадиона,
- најмање 1 доктора и пратеће медицинско особље.

На самом стадиону морају бити постављене јасно видљиве ознаке, које ће омогућити да се лако и брзо стигне до собе за прву помоћ.

2.17. Стадион - контролна соба (А)**Члан 60.**

У оквиру стадиона мора постојати контролна соба - простор (посебно ограђен), која ће осигурати преглед унутрашњости стадиона и омогућити контролу дешавања пре, за време и после утакмице.

Контролна соба мора да испуни следеће услове:

- да са најмање једне од њених страна буде видљива унутрашњост стадиона, односно терен за игру,
- минимална површина контролне собе-простора мора да буде 12 м²,
- да буде опремљена телефонским линијама,
- да буде опремљена техничким уређајима за комуникацију са гледаоцима (разглас),
- да буде опремљен сталним надзором, односно ТВ системом затвореног типа који је стално у функцији.

2.18. Терен за игру – травната ивица - "бордура" и удаљеност од гледалишта (А)

Члан 61.

Терен за игру на стадиону треба да има "бордуру" од травнате или вештачке подлоге од минимум 1,5 м изван ивичних (граничних) линија терена.

Удаљеност између аут линије и гледалишта мора да буде најмање 4 (четири) метра.

Стадиони који се већ користе а где је удаљеност између аут линије и гледалишта између 3 (три) метра и 4 (четири) метра морају имати уграђене заштитне елементе (нпр. струњаче или слично) на свим странама и у одговарајућој висини.

2.19. Стадион – ВАР (А)

Члан 62.

У циљу функционалне примене ВАР технологије на стадиону клуб треба да обезбеди следеће услове:

I - Платформе за камере

На главној трибини или на трибини-конструкцији наспрам главне трибине морају бити инсталиране једна главна платформа и две додатне платформе.

- главна платформа за камере мора бити наткривена, постављена тачно у равни са средишњом линијом терена и на таквој висини изнад терена којим је гарантован оптималан и несметан преглед читавог терена. База платформе мора да буде изnivelисана, чврста и стабилна (да не вибрира), Површина платформе је најмање 4 (четири) метра ширине и 2 (два) метра дубине, да би могле да се сместе две камере;
- две платформе за камере на линијама шеснаестерца, свака најмање 2 (два) метра широка и 2 (два) метра дубока да би могла да се смести једна камера (на истом или вишем нивоу у односу на главну платформу).

II - Позиција за монитор поред терена

Поред позиције где се налази четврти судија мора бити осигуран простор за смештај монитора на коме ће главни судија гледати спорне ситуације. Потребно је да се осигура

оптималан положај каблова (IT мрежа, видео и напајање) од позиције где се налазе репортажна кола до позиције монитора.

III - Позиција за репортажна кола

Потребно је обезбедити адекватан простор за смештај репортажних кола ТВ куће - емитера који ће вршити снимање утакмице. Простор мора да се налази близу трибине на којој су смештене платформе за камере и да је повезан кабловима са централном ВАР собом.

2.20. Стадион - погодности за представнике медија и штампе (А)

Члан 63.

На стадиону морају постојати погодности за представнике медија и штампе, које ће им омогућити несметане и комфорне услове рада, и то:

- посебан и јасно обележен улаз,
- стална места за новинаре (новинарска - прес лежа), која мора да буде у оквиру главне трибине, најмање 10 седишта са одговарајућом радном површином,
- тоалети за оба пола,
- просторија за конференцију за штампу, са најмање 20 седишта, која је опремљена са системом за озвучење одговарајуће јачине.

2.21. Погодности за медије на стадиону - коментаторске позиције за ТВ и радио коментаторе (А)

Члан 64.

На стадиону морају минимално да буду трајно обезбеђене две позиције за ТВ коментаторе и две позиције за радио коментаторе.

Коментаторска места из става 1. овог члана морају да буду на централној позицији главне трибине, на истој страни као и главне позиције за камере под кровом, као и да пружају одличан преглед целог игралишта.

Коментаторска места морају бити одвојена од гледалаца плексигласом или другим адекватним техничким решењем

2.22. Стадион - ВИП зона за седење (А)

Члан 65.

Стадион треба да има ВИП ложу која мора бити покривена и да се налази у средишту централне трибине, на уздигнутој позицији у односу на игралиште и која је одвојена од зоне за седење публике. ВИП лежа треба да се налази на истој трибини где се налази инфраструктура за медије, административне канцеларије и свлачионице.

ВИП зона треба да има и засебан улаз споља, који је одвојен од улазних пунктова за публику, који води директно у просторије за пријем, а одатле директно у зону за гледање.

Треба да се обезбеди да особе које службено морају да иду у зону где се налазе свлационице (делегати, посматрачи и др.), имају директан и безбедан приступ из ВИП ложе.

Седишта у ВИП ложи морају бити доброг квалитета, са наслонима и на преклапање, пожељно је да буду тапацирана и са наслонима за руке, индивидуално нумерисана и да се са њих пружа најбољи, неометан поглед на терен за игру. Адекватан простор за ноге између редова је неопходан како би се омогућило онима који улазе и излазе да то чине не ометајући остале госте који седе. У ВИП ложи мора бити најмање 30 седишта.

Непосредно уз ВИП ложу треба да буде зона за пријем у којој је обезбеђено освежење за све оне који користе ВИП ложу.

За госте који утакмицу прате из ВИП ложе треба обезбедити одговарајући паркинг, који ће бити одвојен од осталих јавних паркинга.

2.23. Стадион - расположивост (Б)

Члан 66.

Клуб-подносилац захтева за лиценцу мора да има на располагању стадион на коме ће играти утакмице у такмичењу Супер лиге.

Клуб-подносилац захтева за лиценцу може имати стадион у власништву или имати писани уговор о коришћењу стадиона са другим власником.

2.24. Стадион - терен за игру (Б)

Члан 67.

Терен за игру може бити од природне или вештачке траве.

Терен за игру од природне траве мора бити потпуно гладак и раван, у добром стању, тако да омогућава одигравање утакмица током читаве сезоне.

Терен од вештачке подлоге зелене боје мора бити у складу са стандардима ФИФА, а може ући у употребу по одобрењу од стране ФСС.

2.25. Стадион - димензије терена за игру (Б)

Члан 68.

Димензије терена за игру морају бити:

Алтернатива1:

- тачно 105 м x 68 м

Алтернатива 2:

- дужина од 100 м до 105 м,
- ширина од 64 м до 68 м.

2.26. Објекти за тренирање (Б)**Члан 69.**

Клуб-подносилац захтева за лиценцу мора да има на располагању објекат за тренирање - помоћни терен.

Клуб-подносилац захтева за лиценцу који нема објекат за тренирање у сопственом власништву, може да обезбеди такав објекат писаним уговором са другим власником. Уговором се мора дати гаранција да ће објекат за тренирање бити на располагању клубу за наредну такмичарску сезону.

2.27. Стадион - соба за допинг контролу (Б)**Члан 70.**

Стадион мора да има собу за допинг контролу:

Алтернатива 1.

Да то буде посебна соба у близини свлачионица екипа и судија и недоступна публици и медијима, опремљена са:

- 1 тоалетом са седиштем,
- 1 умиваоником и огледалом,
- 1 тушем,
- столицама или клупом за 4 особе и ормар за одећу,
- 1 фрижидером.

Алтернатива 2.

Да се функција собе за допинг контролу обавља у соби за лекарски преглед играча и судија.

2.28. Стадион - осветљење (Б)**Члан 71.****Алтернатива 1.**

Стадион треба да располаже осветљењем-рефлекторима. Инсталације за осветљење-рефлектори, морају да имају најмање 1400 лукса.

Клуб је дужан да приликом подношења захтева приложи сертификат - атест, дат од стране стручне институције, да инсталације из става 1. овог члана имају прописану снагу који не сме бити старији од 2 (две) године.

Алтернатива 2.

Клуб-подносилац захтева за лиценцу може да има писани уговор о коришћењу стадиона са другим власником, а тај стадион треба да располаже осветљењем-рефлекторима који морају да имају најмање 1400 лукса.

Клуб је дужан да приликом подношења захтева приложи сертификат - атест, дат од стране стручне институције, да инсталације из става 1. овог члана имају прописану снагу.

2.29. Стадион - процедурална правила (Б)**Члан 72.**

Сваки стадион мора да пропише правила понашања, која ће бити изложена на видним местима ван и унутар стадиона, како би била доступна свим посетиоцима утакмице.

У правилима понашања на стадионима обавезно морају да буду наведене информације о:

- праву уласка на стадион,
- правилима у вези отказивања или одлагања утакмица,
- казнама према посетиоцима утакмице који прекрше правила понашања (нпр. упад на терен, бацање разних предмета, коришћење непристојних, увредљивих или расистичких транспарената или речи и др.),
- казнама према клубу - организатору утакмице које му се могу изрећи у случају слабе организације утакмице или некоректног понашања навијача наведеног у претходној алинеји,
- забрани употребе алкохолних пића,
- забрани уношења одређених предмета на стадион (упаљачи, ракете, заставе са дршкама и сл.),
- правилима у вези седења за делове стадиона где се налазе седећа места (сваки посетилац мора седети на месту које му пише на улазници). Назначити да редарска служба и полицијски органи могу удаљити са стадиона посетиоца који се не понаша у духу овог правила (ова алинеја се односи само на утакмице које су проглашене мечевима високог ризика),
- навести и друге разлоге који могу утицати да се гледалац избаци са стадиона.

2.30. Стадион - санитарни уређаји (Б)**Члан 73.****Алтернатива 1:**

На свакој трибини или пратећој просторији поред трибина стадиона морају постојати тоалети за оба пола и то на сваких 2.000 гледалаца треба да постоји 5 (пет) мушких и 2 (два) женска тоалета.

Просторије са тоалетима морају бити у складу са стандардима и прописима из те области.

Уколико клуб не испуни овај критеријум изрећи ће му се опомена или новчана казна у износу од 1.500 евра у одговарајућој динарској противвредности.

Алтернатива 2:

На свакој трибини или пратећој просторији поред трибина стадиона могу се поставити мобилни тоалети у складу са одредбом из става 1. овог члана.

2.31. Стадион - покривена места за седење (Ц)**Члан 74.**

Од укупног броја индивидуалних седишта на стадиону 1/3 мора бити покривена (по могућству нарочито централна трибина и новинарска ложа).

Уколико клуб не испуни овај критеријум изрећи ће му се опомена или новчана казна у износу од 1.000 евра у одговарајућој динарској противвредности.

2.32. Стадион - ознаке и упутства на објектима и улазницама (Ц)**Члан 75.**

У циљу што лакше проходности публице приликом доласка и одласка са стадиона, ван стадиона, морају бити постављени знаци и правци кретања, који ће омогућити посетиоцу најбржи приступ сектору стадиона за који има улазницу.

Знаци морају бити јасни и представљени на универзално разумљив графички начин.

Унутар стадиона, сви сегменти - делови, такође морају бити јасно обележени, са означеним правцима кретања.

На улазницама за утакмице високог ризика, за сва седећа места, мора бити прецизно одређена локација седишта (сектор, улаз, ред, број седишта), која мора бити усклађена са обавештењима ван и унутар стадиона.

Уколико клуб не испуни овај критеријум изрећи ће му се опомена или новчана казна у износу од 500 евра у одговарајућој динарској противвредности.

2.32. Стадион – објекти за тренирање и инфраструктура (Ц)**Члан 76.**

Клуб-подносилац захтева за лиценцу, на објектима за тренирање који су у његовом власништву или за које је закључио уговор о коришћењу, треба да поседује одговарајућу инфраструктуру, и то:

- најмање један терен димензија 100м - 105м дужина и 64м - 68м ширина,

Ако је објекат за тренирање дислоциран у односу на главни стадион, он мора да садржи и:

- најмање 2 (две) свлачионице са тушевима и санитарним уређајима,
- лекарску собу где би се вршили медицински прегледи играча у клубу.

Уколико клуб не испуни овај критеријум изрећи ће му се опомена или новчана казна у износу од 1.000 евра у одговарајућој динарској противвредности.

2.33. Стадион - хендикепирани гледаоци (Ц)**Члан 77.**

Клуб-подносилац захтева за добијање лиценце, мора обезбедити хендикепираним гледаоцима да посматрају утакмицу на приближно истом нивоу, као и остали присутни на стадиону.

За хендикепиране гледаоце морају се обезбедити следећи услови:

- засебна улазна капија или део већ постојеће капије, са одговарајућим приступом (рампама) сектору гледалишта који је за њих одређен,
- места у сектору на стадиону која имају добар, неометан преглед терена (места на атлетској стази или иза ње нису прихватљива са становишта овог правилника),
- обезбедити смештај и за пратиоце хендикепираних лица,
- на сваких 2000 седишта на стадиону треба обезбедити најмање 5 (пет) места за хендикепиране гледаоце.

Уколико клуб не испуни овај критеријум изрећи ће му се опомена или новчана казна у износу од 1.000 евра у одговарајућој динарској противвредности.

2.34. Стадион - пунктови за освежење (Ц)**Члан 78.**

Стадион треба да има барем један пункт (може бити и покретни) за служење освежавајућих пића и хране, који треба да буде чист и лако доступан посетиоцима утакмице.

Уколико клуб не испуни овај критеријум изрећи ће му се опомена или новчана казна у износу од 500 евра у одговарајућој динарској противвредности.

3. Персонални и административни критеријуми**Члан 79.**

У условима све већих захтева за професионализацијом у фудбалском спорту, пред клубовима се намеће потреба да запосле квалитетне и висококвалификоване кадрове, који клубу могу, поред спортских, да обезбеде и финансијске и маркетиншке успехе.

3.1. Администрација - директор-генерални секретар (А)**Члан 80.**

Клуб-подносилац захтева за лиценцу, мора имати директора-генералног секретара, постављеног од стране Извршног одбора клуба, који је у складу са општим нормативним актима клуба одговоран за обављање свакодневних послова у клубу и спровођење политике клуба у складу са одлукама Извршног одбора клуба.

Директор - генерални секретар клуба, нарочито обезбеђује да запослени у клубу одговорно и тачно спроводе послове у вези лиценцирања.

Директор - генерални секретар клуба је професионалац у клубу, тј. налази се у редовном

радном односу на неодређено или одређено време.

Директор - генерални секретар потписује клуб својеручним потписом овереним печатом клуба.

Клуб је обавезан да својим актима пропише надлежности директора - генералног секретара.

3.2. Администрација - финансијски директор (А)

Члан 81.

Клуб-подносилац захтева за лиценцу мора имати финансијског директора, као професионалца у клубу, који ће бити одговоран за финансије клуба (припрема докумената у вези са финансијским критеријумима из овог правилника, књиговодство и др.).

Уколико клуб нема стално запослено лице из става 1. овог члана, може ангажовати (закључењем писаног уговора), одговарајућу агенцију или привредно друштво, чије овлашћено лице врши послове финансијског директора.

Лице из става 1. овог члана мора поседовати одговарајућу диплому, издату од надлежних органа која потврђује његову стручност у овој области.

3.3. Фудбалски персонал - први тренер (А)

Члан 82.

Клуб-подносилац захтева за лиценцу мора да именује првог тренера који је одговоран за рад са првим тимом.

Професионални однос између клуба и првог тренера регулисан је уговором и одговарајућим актима клуба, а на основу позитивних прописа ФСС.

Тренер првог тима мора имати лиценцу, која потврђује да има највиши степен стручности унутар ФСС, односно да поседује "УЕФА Про" диплому.

3.4. Фудбалски персонал - шеф програма развоја омладинског фудбала (А)

Члан 83.

Клуб-подносилац захтева за лиценцу мора имати шефа или директора програма развоја омладинског фудбала, чија су права и обавезе дефинисане уговором и унутрашњим актима клуба. Лице које врши напред наведену функцију, мора да поседује лиценцу односно "УЕФА А" диплому.

3.5. Фудбалско особље - тренери омладинских екипа (А)

Члан 84.

Клуб - подносилац захтева за лиценцу у саставу тренерског тима који тренира играче узраста од 12 до 18 година старости, мора да има најмање три тренера за сваку старосну категорију који морају да поседују лиценцу, односно "УЕФА Елитну омладинску А лиценцу" или "УЕФА А лиценцу".

3.6. Официр за безбедност (Б)

Члан 85.

Клуб - подносилац захтева за лиценцу мора да има официра за безбедност и да његова права и обавезе дефинише у складу са општим актима клуба и одговарајућим прописима ФСС.

Официр за безбедност може бити лице које је запослено у клубу или коме је клуб уговором поверио вршење тих послова.

3.7. Фудбалско особље - медицинско особље (Б)

Члан 86.

Клуб - подносилац захтева за лиценцу мора да има на располагању квалификован тим стручног медицинског особља, тј. најмање једног лекара и једног физиотерапеута.

Лекар и физиотерапеут морају да имају одговарајуће дипломе, које су издате и потврђене од Министарства за здравље, медицинског факултета односно више медицинске школе.

Лица из става 1. овог члана не морају бити у сталном радном односу у клубу, већ односе могу регулисати уговором, којим их клуб овлашћује да врше тачно дефинисане медицинске послове за његове потребе.

3.8. Официр за медије (Б)

Члан 87.

Клуб - подносилац захтева за лиценцу, мора да именује официра за медије и да својим унутрашњим актима дефинише његова права и обавезе.

Официр за медије мора бити на располагању представницима медија за све утакмице које клуб игра као домаћин.

Официр за медије у клубу не мора бити у сталном радном односу, већ ове послове може обављати лице ангажовано по уговору.

3.9. Редари (Б)

Члан 88.

Клуб - подносилац захтева за лиценцу мора да има на располагању довољан број редара, о чему приликом подношења захтева за добијање лиценце подноси одговарајући доказ, односно изјаву, са листом расположивих редара за ту такмичарску сезону.

Клуб - подносилац захтева за лиценцу може да запосли редаре или може да закључи писани уговор са привредним друштвом које се бави пословима везаним за безбедност, које ће обезбедити редаре.

Уколико се од стране надлежних органа оцени да предстоји утакмица "високог ризика", официр за безбедност клуба у сарадњи са локалним властима одређује да ли је потребно ангажовати већи број редара.

4. Правни критеријуми

4.1. Документа и потврде које доставља подносилац захтева за лиценцу (А)

Члан 89.

Клуб-подносилац захтева за лиценцу мора доставити следећа документа:

- примерак важећег статута,
- потврду да се подносилац захтева за лиценцу обавезује да ће се придржавати одредби и услова система лиценцирања, који су утврђени овим правилником,
- потврду да су сва документа достављена уз захтев за добијање лиценце даваоцу лиценце комплетна и тачна,
- потврду да подносилац захтева за лиценцу даје пуно овлашћење надлежном органу за лиценцирање да испита документа и затражи све информације потребне за издавање лиценце, а у складу са националним законима.

Све горе наведене потврде морају бити потписане од стране овлашћеног лица у клубу и не старије од три месеца, рачунајући према дану предаје захтева.

4.2. Чланство у Савезу (А)

Члан 90.

Клуб - подносилац захтева за лиценцу мора бити признати пуноправни члан Фудбалског савеза Србије и мора да испуњава све услове предвиђене одговарајућим актима Савеза (Статут, Правилник о регистрацији статусу и трансферу играча), као и Статутом Заједнице фудбалских клубова Супер и Прве лиге.

4.3. Учешће на такмичењима (Б)

Члан 91.

Клуб-подносилац захтева за лиценцу мора да потврди да ће учествовати у такмичењима признатим и организованим од стране ФСС.

Потврда се даје у форми писане изјаве, која се оверава код надлежног органа ФСС или се уноси у Статут клуба.

4.4. Извод из регистра (Б)

Члан 92.

Клуб - подносилац захтева за лиценцу мора да достави следеће податке:

- назив клуба,
- седиште,
- правна форма организовања (решење надлежног органа),
- списак овлашћених лица за потписивање (презиме, име, адреса стана) и спесимен потписа (оверени потписи).

Подаци из става 1. овог члана обезбеђују се изводима из одговарајућих регистра надлежних државних органа или регистра клубова који се воде у органима Савеза.

5. Финансијски критеријуми

Сви финансијски критеријуми су "А" критеријуми.

Члан 93.

Циљ испуњења финансијских критеријума је побољшавање економских и финансијских способности клубова, унапређење кредибилитета фудбалских клубова и повећање заштите поверилаца и финансијског континуитета домаћих и међународних такмичења за једну фудбалску сезону.

Испуњење финансијских критеријума захтева стандардизацију финансијског пословања и извештавања од стране клубова и повећану транспарентност и квалитет управљања финансијама.

Члан 94.

1. Подносилац захтева за лиценцу мора доставити даваоцу лиценце информације о правној структури групе на законски датум затварања пословних књига. Она мора бити прописно одобрена од стране руководства подносиоца захтева за лиценцу. Подносилац захтева за лиценцу мора информисати даваоца лиценце о свим променама у правној структури групе насталих током периода између датума затварања пословних књига и датума предаје документације за лиценцу.
2. Наведени документ мора садржати прецизне информације о:
 - а) подносиоцу захтева за лиценцу;
 - б) сваком зависном правном лицу подносиоца захтева за лиценцу;
 - в) сваком повезаном правном лицу подносиоца захтева за лиценцу;
 - г) сваком субјекту који има директну или индиректну контролу над подносиоцем захтева за лиценцу, све до крајњег субјекта у низу;
 - д) сваком субјекту који има 10% или већи директан или индиректан удео у власништву или на неки други начин има значајан утицај на подносиоца захтева за лиценцу.

Извештајни субјект мора бити јасно идентификован у документу.

1. Давалац лиценце по потреби може захтевати од подносиоца захтева за лиценцу/субјекта лиценцирања да достави додатне информације у односу на горенаведене (нпр. информације о било којим другим зависним лицима и/или повезаним лицима крајњег субјекта који има контролу и/или субјекта који има директну контролу у низу).
2. Следеће информације морају бити приказане у вези са свим правним лицима укљученим у састав групе:
 - а) Назив правног лица;
 - б) Врста правног лица;
 - в) Главна делатност правног лица;
 - г) Процент власничког удела (и, ако је различито, проценат гласачких права);

За сва зависна лица подносиоца захтева за лиценцу, следеће информације такође морају бити приказане:

- д) Основни капитал;
- ђ) Укупна имовина;
- е) Укупни приходи;
- ж) Укупан капитал.

Члан 95.

1. Подносилац захтева за лиценцу утврђује извештајни субјекат и подноси даваоцу лиценце податке о извештајном субјекту, односно једном субјекту или комбинацији субјеката за које треба обезбедити финансијске информације (нпр. појединачне, консолидоване или комбиноване финансијске извештаје) у складу са Прилогом III Б и процењене у складу са Прилогом V.
2. Извештајни субјект мора обухватити следеће:
 - а) подносиоца захтева за лиценцу;
 - б) свако зависно правно лице подносиоца захтева за лиценцу;
 - в) све остале субјекте укључене у састав групе која генерише приходе и/или врши услуге и/или сноси трошкове у вези са фудбалским активностима дефинисаним у ставу 3. в) до и) у даљем тексту;
 - г) било који субјекат, без обзира на то да ли је укључен у састав групе, који генерише приходе и/или врши услуге и/или сноси трошкове у вези са фудбалским активностима дефинисаним у ставу 3. а) и б) у даљем тексту.
3. Фудбалске активности укључују:
 - а) запошљавање/ангажовање особља укључујући плаћање свих врста надокнада запосленима по основу уговорних или законских обавеза;
 - б) куповину/продају регистрација играча (укључујући позајмице);
 - в) продају улазница;
 - г) спонзорство и рекламу;
 - д) права на пренос;
 - ђ) трговину и угоститељство;
 - е) активности клуба (нпр. администрација, активности на дан меча, путовања, скаутинг, итд.);
 - ж) финансије (укључујући и финансирања обезбеђена средствима или залогома на средствима подносиоца захтева за лиценцу);
 - з) коришћење и управљање стадионом и објектима за тренирање;
 - и) омладински сектор.
4. Ентитет може бити изузет из извештајног субјекта само ако:
 - а) његова основна делатност није повезана са фудбалским активностима дефинисаним у ставу 3. горе и/или локацијама, средствима или брендом фудбалског клуба; или
 - б) је нематеријалан у поређењу са свим ентитетима који улазе у извештајни субјект и не врши никакве фудбалске активности дефинисане у ставу 3 а) и б) горе; или
 - в) су фудбалске активности које извршава већ у потпуности приказане у финансијским извештајима једног од ентитета који је укључен у извештајни субјект.
5. Подносилац захтева за лиценцу мора да поднесе изјаву овлашћеног потписника која потврђује:
 - а) да су сви приходи и расходи који су повезани са сваком од фудбалских активности наведеној у ставу 3 укључени у извештајни субјект, а уколико то није случај, пруже детаљна објашњења;
 - б) да ли је било који субјекат који је укључен у састав групе искључен из извештајног субјекта, уз образложење таквог искључења позивањем на став 4.

Члан 96.

1. Подносилац захтева за лиценцу је у обавези да састави и поднесе годишње финансијске извештаје на прописани датум (31. децембар године која претходи сезони за коју се врши лиценцирање). Финансијски извештаји треба да буду састављени у складу са актуелним важећим прописима о рачуноводству (тренутно: Закон о рачуноводству, "Сл. гласник РС", бр. 73/2019 и 44/2021).

Члан 97.

1. Подносилац захтева за лиценцу мора да докаже да на дан 31. марта године који претходи сезони за коју се врши лиценцирање нема доспелих а неизмирених обавеза (као што је дефинисано у Прилогу IV) према другим фудбалским клубовима по основу трансфера играча који су се догодили пре 31. децембра.
2. Обавезе су они износи које подносилац захтева за лиценцу дугује фудбалским клубовима на име трансфера играча, укључујући и надокнаду за тренинге и доприносе солидарности дефинисане ФИФА Правилником о статусу и трансферу играча, као и сви други износи који доспевају по испуњењу одређених услова.
3. Подносилац захтева за лиценцу је у обавези да припреми и поднесе даваоцу лиценце табелу трансфера. Обавезна је њена припрема чак и када није било трансфера/позајмица играча у току релевантног периода.
4. Подносилац захтева за лиценцу мора да обелодани:
 - а) све регистрације нових играча (укључујући позајмице) у периоду од 12 месеци до 31. децембра, без обзира на то да ли је износ доспео на плаћање на дан 31. децембра;
 - б) све трансфере доспеле за плаћање на дан 31. децембра, без обзира да ли су извршени у периоду од 12 месеци до 31. децембра или пре тога; и
 - в) све трансфере који су предмет тужбе која је у току пред надлежним органом у складу са националним законом или процесом пред међународним фудбалским органом или релевантним арбитражним трибуналом.
5. Табела трансфера мора да садржи следеће информације као минимум (у вези са свим трансферима играча, укључујући и позајмице):
 - а) играч (идентификација по имену или броју);
 - б) датум трансфера/уговора о позајмици;
 - в) назив фудбалског клуба који је раније био власник регистрације играча;
 - г) накнаду за трансфер (позајмицу) која је исплаћена и/или треба да буде исплаћена (укључујући накнаду за тренинг и допринос солидарности) чак и када плаћање није затражено од стране повериоца;
 - д) остале директне трошкове прибављања регистрације играча који су исплаћени и/или треба да буду исплаћени;
 - ђ) исплаћени износ и датум исплате;
 - е) салдо обавеза на дан 31. децембра за сваки трансфер играча, укључујући и датум доспећа неизмиреног елемента;
 - ж) салдо обавеза на дан 31. марта (пренето са стања обавеза на дан 31. децембра), укључујући датум доспећа за сваки неизмирени елемент, заједно са објашњењем;
 - з) условне износе (потенцијалне обавезе) који још нису признати у билансу стања на дан 31. децембра; и
 - и) износе који су предмет било какве тужбе/процеса који је у току.

6. Подносилац захтева за лиценцу у обавези је да изврши усклађивање износа целокупне обавезе по табели трансфера са износом у билансу стања који се односи на 'Обавезе по основу трансфера играча' (ако је применљиво) или са поткрепљујућим рачуноводственим евиденцијама.
7. Табела трансфера играча мора да буде потврђена кратком изјавом и потписом од стране овлашћених лица извршног тела подносиоца захтева за лиценцу.

Члан 98.

1. Подносилац захтева за лиценцу мора да докаже да на дан 31. марта године који претходи сезони за коју се врши лиценцирање нема доспелих а неизмирених обавеза (као што је дефинисано у Прилогу IV) према запосленима који су резултат уговорних или законских обавеза према запосленима насталих пре 31. децембра претходне године.
2. Обавезе су сви облици накнаде запосленима као резултат уговорних или законских обавеза, укључујући зараде, накнаде зарада, плаћања на основу права на имиџ, бонусе и друге бенефиције. Износи обавеза према особама које, из различитих разлога, више нису запослене код подносиоца захтева за лиценцу, потпадају под овај критеријум и морају бити измирен у периоду предвиђеним уговором и/или дефинисаним законом, независно од тога како су такве обавезе рачуноводствено обухваћене у финансијским извештајима.
3. Израз "запослени" укључује следећа лица:
 - а) професионалне играче у складу са текућим ФИФА Правилником о статусу и трансферу играча; и
 - б) административно, техничко, медицинско особље и обезбеђење, у складу са одредбама овог правилника.
4. Подносилац захтева за лиценцу је у обавези да припреми и поднесе даваоцу лиценце табелу запослених која приказује:
 - а) све запослене који су били запослени у било ком периоду у току године до 31. децембра; не само оне који су остали на дан 31. децембра;
 - б) све запослене за које постоји износ доспео на плаћање на дан 31. децембра, без обзира да ли су били запослени током године до 31. децембра; и
 - в) сви запослени у вези са којима постоје тужбе које су у току пред надлежним органом у складу са националним законом или процесом пред међународним фудбалским органом или релевантним арбитражним трибуналом.
5. Обавезно је дати следеће информације, као минимум, за сваког запосленог:
 - а) име и презиме;
 - б) положај/функција запосленог;
 - в) датум почетка рада;
 - г) датум истека рада (ако је применљиво);
 - д) салдо обавеза на дан 31. децембра, укључујући и датум доспећа за сваки неизмирени елемент, и
 - ђ) све обавезе на дан 31. марта (пренето са стања обавеза на дан 31. децембра), укључујући датум доспећа за сваки неизмирени елемент, заједно са објашњењем.
 - е) износе који су предмет било какве тужбе/процеса који је у току.
6. подносилац захтева за лиценцу у обавези је да изврши усклађивање износа целокупне обавезе по табели запослених са износом у билансу стања који се односи на 'Обавезе према запосленима' или са поткрепљујућим рачуноводственим евиденцијама.

7. Табела запослених мора да буде одобрена од стране руководства, а то мора бити документовано кратком изјавом и потписом од стране овлашћених лица извршног тела подносиоца захтева за лиценцу.

Члан 99.

1. Подносилац захтева за лиценцу обавезан је да сачини и достави писану изјаву даваоцу лиценце седам дана пре рока за доношење одлуке о издавању лиценце од стране Комисије за лиценцирање клубова.
2. Подносилац захтева за лиценцу мора потврдити следеће:
 - а) да су сва документа достављена даваоцу лиценце комплетна и тачна;
 - б) да ли је било значајних промена у вези са критеријумима за лиценцирање;
 - в) да ли има било каквих догађаја или услова од изузетног економског значаја који могу да имају негативан утицај на финансијски положај подносиоца захтева за лиценцу, а који су настали након датума биланса стања последњих ревидираних годишњих финансијских извештаја. Ако је било неких догађаја или услова од изузетног економског значаја, писана изјава руководства мора да садржи опис природе тог догађаја или услова, као и процену њеног финансијског утицаја, или тврдњу да таква процена не може бити извршена;
 - г) да ли подносилац захтева за лиценцу или било које матично друштво подносиоца захтева за лиценцу које је укључено у извештајни субјект тражи или је добило заштиту од својих поверилаца у складу са законима и прописима у периоду од 12 месеци који претходе сезони за коју се врши лиценцирање.
3. Одобрење руководства мора да буде потврђено потписом од стране овлашћених лица извршног тела подносиоца захтева за лиценцу.

Члан 100.

1. Подносилац захтева за лиценцу обавезан је да сачини и достави даваоцу лиценце будуће финансијске информације да би доказао своју способност да настави да послује по начелу сталности пословања до краја сезоне за коју захтева лиценцу, ако је прекршио било који од индикатора дефинисаних у ставу 2. у даљем тексту.
2. Уколико подносилац захтева покаже било који од услова описаних индикаторима 1. или 2, сматраће се да се је прекршио индикатор:
 - а) Индикатор 1: Начело сталности пословања
Извештај независног ревизора о извршеној ревизији или прегледу годишњих или периодичних финансијских извештаја поднетих у складу са чланом 97. садржи скретање пажње или мишљење с резервом/закључак у вези са начелом сталности пословања.
 - б) Индикатор 2: Негативни капитал
Годишњи финансијски извештаји (укључујући, где је то потребно, додатне информације) поднети у складу са чланом 97. показују нето обавезе које су се погоршале у поређењу са упоредним подацима садржаним у годишњим финансијским извештајима за претходну годину.
3. Будуће финансијске информације морају да покривају период који почиње непосредно после прописаног датума биланса стања годишњих финансијских извештаја и који најмање мора да покрије целу сезону за коју се врши лиценцирање.

4. Будуће финансијске информације укључују:
 - а) планирани биланс успеха, са упоредним подацима за претходну финансијску годину;
 - б) извештај о планираним новчаним токовима, са упоредним подацима за претходну финансијску годину;
 - в) напомене са коментарима, укључујући кратак опис сваке значајне претпоставке (са освртом на битне аспекте историјских финансијских и других информација) која се користи у састављању планираног биланса успеха и извештаја о планираним новчаним токовима као и кратак опис кључних ризика који могу имати утицај на будуће финансијске резултате.
5. Будуће финансијске информације морају се састављати најмање на полугодишњој основи.
6. При састављању будућих финансијских информација подносилац захтева за лиценцу обавезан је да примени иста рачуноводствена начела и политике које су примењене код састављања њихових годишњих финансијских извештаја, изузев оних рачуноводствених политика које су измењене након датума последњих годишњих финансијских извештаја и који ће се одразити у следећим годишњим финансијским извештајима - а у том случају морају бити обелодањени детаљи.
7. Обавезно је додавање посебних ставки или напомена ради појашњења или ако би њихово изостављање довело до тога да будуће финансијске информације постану непоуздане.
8. Будуће финансијске информације, заједно са претпоставкама на основу којих су засноване морају да буду одобрене од стране руководства и потврђене кратком изјавом и потписом од стране руководства.

VII – ДИСЦИПЛИНСКА ПРАВИЛА

Члан 101.

У складу са начелима из докумената УЕФА за лиценцирање клубова и начелима дисциплинског поступка утврђеног у Дисциплинском правилнику ФСС, установљавају се посебна дисциплинска правила за систем лиценцирања клубова.

Дисциплинска правила у смислу става 1. овог члана односе се на клубове и одговорна физичка лица запослена у клубовима који прекрше правила лиценцирања утврђена овим правилником, надлежна тела која покрећу и воде поступак, дисциплински поступак и дисциплинске мере (санкције).

Члан 102.

Физичка лица или клубови који у поступку добијања лиценце за учешће у такмичењу Супер лиге, органима за спровођење процеса лиценцирања доставе фалсификовану исправу или презентирају нетачне податке релевантне за доношење одлуке првостепеног или другостепеног тела за лиценцирање, казниће се:

- а) Физичка лица
 1. опомена
 2. новчана казна
 3. забрана вршења функција у клубу и фудбалској организацији од 1 до 2 године
 4. искључење из фудбалске организације.

б) Клубови

1. опомена
2. новчана казна
3. одузимање већ издате лиценце
4. забрана учешћа у поступку лиценцирања клубова, односно подношења захтева за добијање лиценце у периоду од 1 до 3 године.

Висина казне физичким лицима и клубовима утврђује се према тежини прекршаја, односно према значају нетачно презентираних докумената или податка.

Члан 103.

Дисциплински поступак може бити покренут на основу пријаве Менаџера лиценцирања, председника првостепеног или другостепеног тела за лиценцирање.

Дисциплински поступак воде надлежна тела тј. у првом степену Дисциплинска комисија ФСС, а у другом степену Комисија за жалбе ФСС.

Одлука другостепеног тела - Комисије за жалбе ФСС је коначна.

Члан 104.

Дисциплински поступак је хитан.

Првостепено тело мора донети одлуку у року од 5 (пет) дана од дана подношења пријаве.

Жалба на одлуку првостепеног тела подноси се у року од 3 (три) дана од дана доставе одлуке, а жалбу могу поднети кажњено лице или клуб и подносилац пријаве.

Жалба се доставља преко првостепеног тела, који предмет одмах уступа другостепеном телу.

Другостепено тело – Комисија за жалбе ФСС одлуку мора донети у року од 3 (три) дана од дана подношења жалбе.

Члан 105.

На ток поступка из напред наведених чланова овог правилника примењују се процедурална и друга правила утврђена у Дисциплинском правилнику ФСС.

VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 106.**

ФСС надлежан је да развија и унапређује систем лиценцирања на својој територији, под чиме се подразумева увођење критеријума које подносилац захтева треба да испуни да би добио лиценцу, односно више рангирање постојећих критеријума.

Унапређење система лиценцирања из става 1. овог члана врши се у складу са смерницама УЕФА и одговарајућих одлука Извршног одбора ФСС.

Члан 107.

У свим случајевима евентуалних спорова око примене овог правилника, примењиваће се начела и правила утврђена у Правилнику УЕФА за лиценцирање и финансијску стабилност из 2022. године.

Члан 108.

Сви прилози овог правилника чине његов саставни део.

Члан 109.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о лиценцирању клубова Фудбалског савеза Србије за такмичење у Супер лиги (Службени лист ФСС "Фудбал", број 18/1/2022), као и Правилник о допуни правилника о лиценцирању клубова фудбалског савеза србије за такмичење у супер лиги (Службени лист ФСС "Фудбал", ванредни број 17/1/2023).

Члан 110.

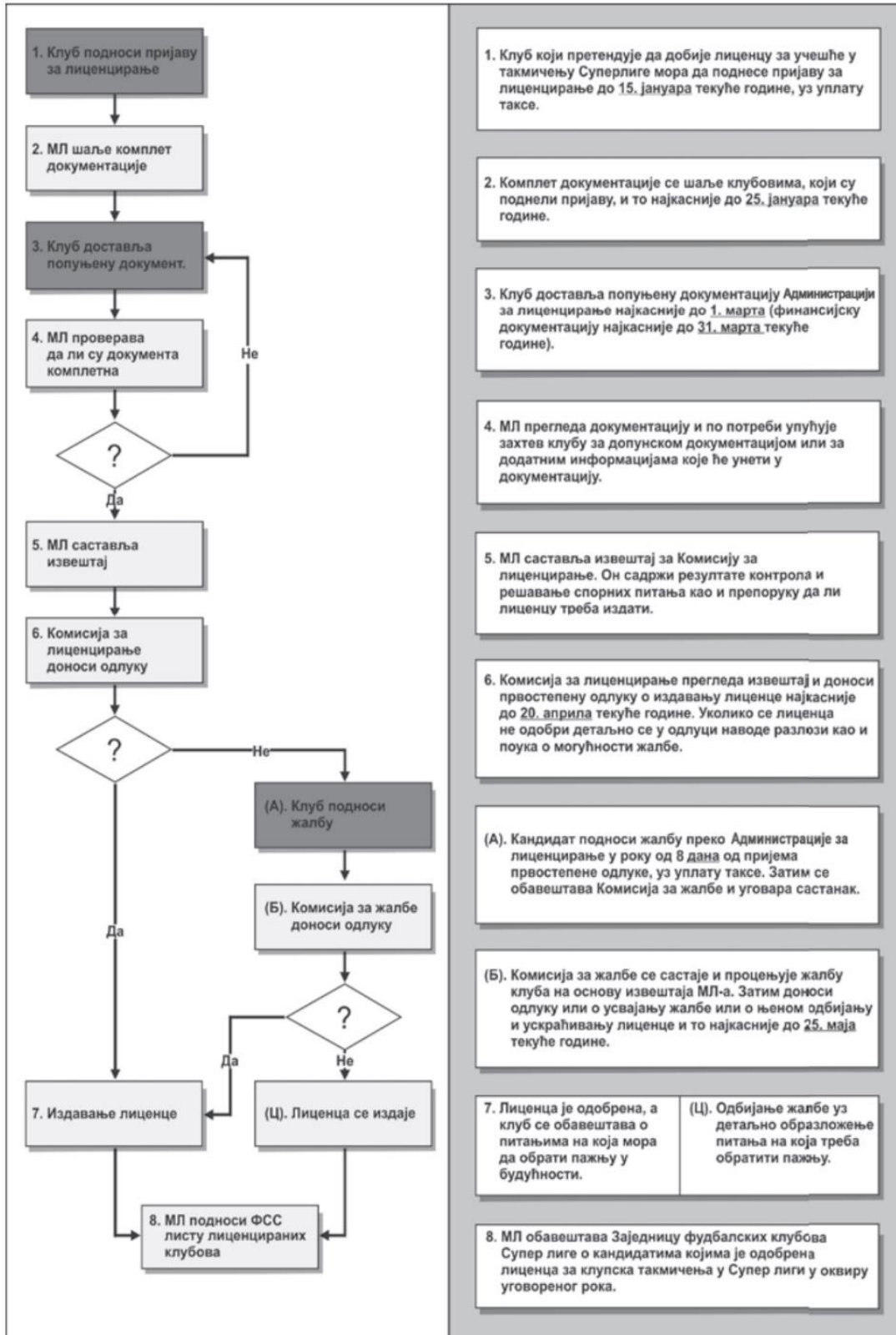
Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу ФСС „Фудбал“.

ПРЕДСЕДНИК

Драган ЏАЈИЋ, с.р.

ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ I: Шема поступка лиценцирања

Радње које обављају службе ФСС
 Радње које обављају клубови

1. Клуб који претендује да добије лиценцу за учешће у такмичењу Суперлиге мора да поднесе пријаву за лиценцирање до 15. јануара текуће године, уз уплату таксе.
2. Комплет документације се шаље клубовима, који су поднели пријаву, и то најкасније до 25. јануара текуће године.
3. Клуб доставља попуњену документацију Администрацији за лиценцирање најкасније до 1. марта (финансијску документацију најкасније до 31. марта текуће године).
4. МЛ прегледа документацију и по потреби упућује захтев клубу за допунском документацијом или за додатним информацијама које ће унети у документацију.
5. МЛ саставља извештај за Комисију за лиценцирање. Он садржи резултате контрола и решавање спорних питања као и препоруку да ли лиценцу треба издати.
6. Комисија за лиценцирање прегледа извештај и доноси првостепену одлуку о издавању лиценце најкасније до 20. априла текуће године. Уколико се лиценца не одобри детаљно се у одлуци наводе разлози као и поука о могућности жалбе.
- (А). Кандидат подноси жалбу преко Администрације за лиценцирање у року од 8 дана од пријема првостепене одлуке, уз уплату таксе. Затим се обавештава Комисија за жалбе и уговара састанак.
- (Б). Комисија за жалбе се састаје и процењује жалбу клуба на основу извештаја МЛ-а. Затим доноси одлуку или о усвајању жалбе или о њеном одбијању и ускраћивању лиценце и то најкасније до 25. маја текуће године.
7. Лиценца је одобрена, а клуб се обавештава о питањима на која мора да обрати пажњу у будућности.
- (Ц). Одбијање жалбе уз детаљно образложење питања на која треба обратити пажњу.
8. МЛ обавештава Заједницу фудбалских клубова Супер лиге о кандидатима којима је одобрена лиценца за клупска такмичења у Супер лиги у оквиру уговореног рока.

ПРИЛОГ II: Избор ревизора и процедуре за процењивање ревизора**А. Принцип**

1. Ревизор мора бити независан у складу са Кодексом професионалне етике рачуновођа (IFAC).
2. Ревизор мора бити члан српске Коморе овлашћених ревизора.

Б. Процедуре за процењивање

1. Ревизор је обавезан да изврши ревизију годишњих финансијских извештаја. Извештај ревизора мора:
 - а) да садржи тврдњу да је ревизија извршена у складу са Међународним стандардима ревизије или Законом о ревизији Републике Србије (*Службени гласник Републике Србије, бр. 73/2019*) који је усклађен са Међународним стандардима ревизије; и
 - б) бити достављен даваоцу лиценце заједно са годишњим финансијским извештајима као основа за доношење одлуке о додели лиценце.
2. Ревизор мора да испита и оцени додатне информације, ако оне постоје. Извештај о налазима чињеничног стања мора:
 - а) да садржи тврдњу да је оцена извршена коришћењем уговорених процедура у складу са Међународним стандардом за обављање услуга сродних ревизији 4400 или Законом о ревизији Републике Србије (*Службени гласник Републике Србије, бр. 73/2019*) који је усклађен са стандардом ISRS 4400; и
 - б) бити достављен даваоцу лиценце заједно са додатним информацијама као основа за доношење одлуке о додели лиценце.
3. Ревизор може извршити процену финансијских информација које нису финансијски извештаји из горе наведених параграфа 1. и 2. У овом случају, извештај о налазима чињеничног стања мора:
 - а) да садржи тврдњу да је оцена извршена коришћењем:
 - i) уговорених процедура у складу са Међународним стандардом за обављање услуга сродних ревизији 4400 или Законом о ревизији Републике Србије (*Службени гласник Републике Србије, бр. 73/2019*) који је усклађен са стандардом ISRS 4400; или
 - ii) за процену будућих финансијских информација (по потреби), у складу са Међународним стандардима ангажовања на ос нову којих се пружа уверавање (ISAE) 3400; и
 - б) бити достављен даваоцу лиценце заједно са релевантном документацијом као основа за доношење одлуке о додели лиценце.

ПРИЛОГ III: Основа за састављање финансијских извештаја и Табела идентификације играча**А. Принцип**

1. Финансијски извештаји из члана 96. морају бити састављени на основу рачуноводствених стандарда које захтева важеће законодавство, односно Закона о рачуноводству Републике Србије (Службени гласник Републике Србије, бр. 73/2019 и 44/2021), без обзира на правну структуру подносиоца захтева за лиценцу.
2. Финансијски извештаји морају бити састављени у складу са претпоставком да подносилац захтева за лиценцу послује у складу са начелом сталности пословања, што значи да ће наставити да послује у догледној будућности. Претпоставка је да подносилац захтева за лиценцу нема намеру нити је за њега неопходно да оде у ликвидацију, престане са пословањем или потражи заштиту од поверилаца у складу са законом или правилником.
3. Оквир финансијског извештавања, који је адекватан као основа за састављање финансијских извештаја мора да садржи одређене поткрепљујуће принципе, који укључују:
 - а) истинито приказивање;
 - б) конзистентност у презентацији;
 - в) начело узрочности прихода;
 - г) посебну презентацију свих материјалних класа ставки;
 - д) обавезу да се средства и обавезе или приходи и расходи не пребијају.
4. Финансијски извештаји морају бити одобрени од стране руководства.

Б. Основе за консолидовање

1. Финансиске информације свих субјеката укључених у извештајни субјект (као што је дефинисано у члану 95.) морају бити или консолидоване или комбиноване као да се ради о јединственом ентитету.
2. Консолидовани финансијски извештаји су финансијски извештаји групе у којој су средства, обавезе, капитал, приходи, расходи и токови готовине матичног друштва и његових зависних друштава представљени као да се ради о јединственом друштву.

Комбиновани финансијски извештаји су они који обухватају информације о два или више заједнички контролисана субјекта без информација о субјекту који их контролише.

В. Табела идентификације играча

1. Сви подносиоци захтева за лиценцу морају да припреме и поднесу даваоцу лиценце табелу идентификације играча.
2. Табела идентификације играча мора бити достављена ревизору, који мора да усагласи обједињене податке у табели идентификације играча са релевантним подацима у билансу стања и билансу успеха у ревидираним годишњим финансијским извештајима. Међутим, табела идентификације играча не мора да представља саставни део годишњих финансијских извештаја.
3. Минимум информација за садржај табеле идентификације играча за сваког релевантног играча је следећи:
 - а) име и презиме и датум рођења играча;
 - б) датум почетка и истека уговора;
 - в) директни трошкови прибављања регистрације играча, односно:
 - накнада за трансфер, укључујући накнаду за тренинг и доприносе солидарности, плаћене и/или плативе другом фудбалском клубу и/или трећем лицу за набавку регистрације играча;
 - накнаде за агенте/посреднике; и
 - остали директни трошкови прибављања регистрације играча, нпр. такса за накнаду за трансфер.
 - г) исправка вредности пренета из претходног периода и на крају периода;
 - д) трошак/амортизација за период;
 - ђ) трошкови обезвређења за период;
 - е) отуђења (набавна вредност и акумулирана исправка вредности);
 - ж) неотписана вредност (књиговодствена вредност); и
 - з) добитак/(губитак) од отуђења регистрације играча.
4. Играчи за које се захтевају наведени детаљи у табели су:
 - а) сви играчи чију регистрацију држи подносилац захтева за лиценцу у било које време у току периода и за које су настали директни трошкови прибављања играча (у било ком моменту у текућем периоду или претходним обрачунским периодима); и
 - б) сви играчи у вези са којима су признати приходи/добитак (или губитак) у неком тренутку у периоду извештавања).

Код оних клубова-подносилаца захтева за лиценцу који морају да усклађују књиговодствене износе трошкова регистрације играча ради испуњења рачуноводствених захтева из овог правилника, збирни износи из табеле идентификације играча мора да се слажу/усагласе са измењеним износима у оквиру допунских фина сијских информација.

ПРИЛОГ IV: Појам 'дospelих а неизмирених обавеза'

1. Обавезе се сматрају доспелим а неизмиреним уколико нису измирене у складу са уговореним условима.
2. Обавезе се не сматрају доспелим у смислу овог правилника, уколико је подносилац захтева за лиценцу/корисник лиценце (односно клуб дужник) у стању да докаже до 31. марта (у смислу чланова 97. и 98.) да је:
 - а) у потпуности исплатио релевантни износ; или
 - б) закључио уговор који је прихваћен у писменој форми од стране повериоца у складу са којим се рок отплате продужава у односу на ранији примењивани рок (напомена: чињеница да поверилац није захтевао плаћање не представља продужење рока); или
 - в) поднео тужбени захтев који је оцењен као оправдан од стране надлежних органа у складу са домаћим прописима или да је започео процес пред домаћим или међународним фудбалским институцијама или пред трибуналом за арбитражу за оспоравање обавезе у вези са доспелим а неизмиреним обавезама. Ако органи ФСС задужени за доношење одлука о лиценци сматрају да је такав захтев поднет или да су горе наведени процеси започети искључиво у сврхе избегавања рокова за плаћање наведених у овом правилнику (нпр. да би добио на времену), релевантни износ ће се и даље сматрати као неизмирена обавеза; или
 - г) оспорио захтев или процес покренут против њега од стране повериоца у вези са доспелим а неизмиреним обавезама и при том може да докаже у разумној мери релевантним органима за доношење одлука (давалац лиценце и/или Комисија за лиценцирање) да је захтев или процес започет против њега очигледно неоснован; или
 - д) може адекватно да демонстрира органима ФСС за лиценцирање клубова да је предузео све разумне мере да идентиф кује и исплати повериоца клуба (клубова) у погледу накнада за тренинг и доприноса солидарности (*како је дефинисано у ФИФА Правилнику о статусу и трансферу играча*);

ПРИЛОГ V: Процедуре даваоца лиценце за оцену финансијских критеријума и захтева**А. Принцип**

Процеси оцењивања за проверу усклађености са финансијским критеријумима обухватају одређене кораке оцењивања које давалац лиценце мора да испоштује, као што је наведено у даљем тексту.

Б. Оцена извештаја ревизора о годишњим финансијским извештајима

1. Што се тиче годишњих финансијских извештаја, давалац лиценце је у обавези да минимално обави следеће процедуре за оцену:
 - а) Да оцени да ли је изабрани извештајни субјекат/субјекти адекватан за сврхе лиценцирања.
 - б) Да оцени информације (годишње финансијске извештаје који такође могу укључивати додатне информације) достављене као основу за доношење одлуке о лиценцирању.
 - в) Прочита и размотри годишње финансијске извештаје и извештаје ревизора о њима.
 - г) Размотри последице свих модификација на извештаје о обављеној ревизији и/или извештаје о прегледу (у односу на стандардни облик позитивног мишљења) и/или недостатака у поређењу са минималним захтевима за обелодањивањем и рачуноводственим захтевима у ставу 2. у даљем тексту.
2. Пошто је извршио оцену извештајног субјекта и прочитао извештај ревизора о годишњим финансијским извештајима, давалац лиценце је у обавези да изврши оцену у складу са ставкама наведеним у даљем тексту:
 - а) ако извештајни субјект не задовољава захтеве члана 95., лиценца мора бити одбијена.
 - б) ако је ревизор у свом извештају изразио позитивно мишљење, без икаквих модификација, то представља задовољавајући основ за издавање УЕФА лиценце.
 - в) ако је у извештају ревизора изражено уздржавајуће или негативно мишљење, мора се одбити издавање лиценце, изузев уколико накнадно није издато једно од наведених мишљења у односу на други комплет финансијских извештаја за исту финансијску годину као и да је давалац лиценце задовољан са накнадно издатим мишљењем ревизора.
 - г) Ако извештај ревизора садржи, по питању сталности (наставка) пословања клуба-подносиоца захтева за лиценцу, скретање пажње на то питање или мишљење са резервом, давалац лиценце мора да одбије издавање лиценце, изузев ако:
 - i) накнадно издато мишљење ревизора не садржи питање сталности пословања или износи резерву у односу на исто; или
 - ii) прибављени додатни документовани докази потврђују способност клуба да настави са пословањем најкраће до краја сезоне за коју се издаје лиценца, као и да су исти од стране даваоца лиценце процењени као задовољавајући. Додатне документоване доказе чини документација наведена у члану 100. (Будуће финансијске информације).

- д) ако извештај ревизора садржи, у односу на друга питања изузев сталности пословања, скретање пажње или мишљење са резервом, тада давалац лиценце мора да сагледа њихов утицај на даљи поступак лиценцирања. Издавање лиценце се може одбити, изузев ако су обезбеђени додатни документовани докази оцењени од стране даваоца лиценце као задовољавајући. Додатни докази који се могу захтевати од стране даваоца лиценце зависе од разлога за изражавање модификованог мишљења ревизора.
3. Уколико подносилац захтева за лиценцу има обавезу да састави допунске информације, давалац лиценце ће додатно оценити извештај ревизора о налазима чињеничног стања на основу обављених уговорених процедура везаних за испитивање допунских информација. Уколико извештај ревизора о налазима чињеничног стања садржи налазе о установљеним грешкама и/или одступањима, издавање лиценце може да се одбије.

В. Оцена доспелих а неизмирених обавеза према другим клубовима и запосленима

1. У вези са доспелим а неизмиреним обавезама према другим клубовима, запосленима и по основу пореза и доприноса, давалац лиценце мора да има независног ревизора који ће спровести процедуре за оцењивање, у ком случају он мора да изврши преглед извештаја ревизора и верификацију да је узорак одабран од стране ревизора задовољавајући, а може да изврши и додатно оцењивање ако сматра да је то неопходно, односно да прошири узорак и/или захтева додатну поткрепљујућу документацију од подносиоца захтева за лиценцу.
2. Ревизор је у обавези да оцени информације достављене од стране подносиоца захтева за лиценцу, нарочито у погледу табеле трансфера и пратеће поткрепљујуће документације, као што је наведено:
- а) Усагласи укупан износ у табели трансфера са износом у 'Обавезама по основу трансфера фудбалера' у годишњим финансијским извештајима на дан 31. децембра.
 - б) Провери аритметичку тачност табеле трансфера.
 - в) Одабере узорак трансфера фудбалера/позајмица, упореди одговарајуће уговоре са информацијама садржаним у табели трансфера и означи селектоване трансфере/позајмице.
 - г) Одабере узорак исплата трансфера, садржаних у табели трансфера и означи селектоване исплате.
 - д) Ако, по табели трансфера, постоји износ који доспева на дан 31. марта, који се односи на трансфер који се догодио пре 31. децембра претходне године, испита да је до 31. марта најкасније:
 - i) закључен уговор из Прилога V(2 б); или
 - ii) покренут судски спор/процес из Прилога V(2 в) или оспорена обавеза у складу са Прилогом V(2 г), или
 - iii) све неопходне мере предузете у складу са Прилогом V(2 д).
 - ђ) Испита све или узорак извода банака који поткрепљују плаћања.
 - е) ако је применљиво: добије и испита документацију, укључујући уговоре са релевантним фудбалским клубом (клубовима) и/или кореспонденцију са компетентним органима, који поткрепљују д(i) и/или д (ii).

3. У вези са доспелим а неизмиреним обавезама према запосленима, давалац лиценце мора да ангажује независног ревизора да спроведе процедуре за оцењивање, у ком случају он мора да изврши преглед извештаја ревизора, а може да изврши и додатно оцењивање ако сматра да је то неопходно, односно да прошири узорак и/или захтева додатну поткрепљујућу документацију од подносиоца захтева за лиценцу. Ревизор је у обавези да оцени информације достављене од стране подносиоца захтева за лиценцу, нарочито у погледу табеле запослених и пратеће поткрепљујуће документације, као што је наведено у даљем тексту
- а) Обезбедити табелу запослених састављену од стране руководства.
 - б) Усагласити укупан износ у табели запослених са 'износом у 'Обавезама према запосленима' у годишњим финансијским извештајима на дан 31. децембра.
 - в) Одабрати и испитати на бази случајно изабраног узорка конфирмације запослених и те информације упореди са подацима садржаним у табели запослених.
 - г) Ако, по даваоцу лиценци, постоји износ који доспева на дан 31. марта који се односи на уговорне или законске обавезе које су настале пре претходног 31. децембра, испитати да ли је до 31. марта најкасније:
 - i) закључен уговор из Прилога V(2 б); или
 - ii) покренут спор из Прилога V(2 в или г).
 - д) Испитивање извода банака, као доказ измирења обавеза.
 - ђ) Ако је применљиво: Испитати документацију, укључујући уговоре са запосленима и/или преписку са овим органима, као доказ за изјаве под г (i) и/или г (ii) горе.

Г. Оцена подношења писане изјаве даваоцу лиценце

1. У вези са писаном изјавом руководства, давалац лиценце је у обавези да прочита и размотри информације о томе да ли постоје или не било какви догађаји или услови од изузетног економског значаја, у комбинацији са финансијским извештајима, будућим финансијским информацијама и допунском документацијом достављеним од стране подносиоца захтева за лиценцу.
2. Давалац лиценце мора оценити способност клуба да настави пословање у складу са начелом сталности пословања најмање до краја сезоне лиценцирања. Давалац лиценце је у обавези да одбије издавање лиценце, ако, на основу финансијских информација које је оценио, по његовом мишљењу, подносилац захтева за лиценцу неће бити у стању да настави пословање у складу са начелом сталности пословања најмање до краја сезоне за коју се лиценца издаје.

Уколико подносилац захтева за лиценцу или било које матично друштво подносиоца захтева за лиценцу укључено у извештајни субјект затражи/је тражило заштиту или је добило/још увек добија заштиту од својих поверилаца у складу са законима или прописима у току 12 месеци који претходе сезони за коју се лиценцира, онда лиценца мора бити одбијена. За отклањање сумње, лиценца се такође мора одбити чак иако релевантни субјекат више не прима заштиту од поверилаца у тренутку када се доноси одлука о давању лиценце.

Д. Оцена будућих финансијских информација

1. У вези са будућим финансијским информацијама, давалац лиценце је у обавези да процени да ли је индикатор дефинисан чланом 100. прекршен или не. Ако је прекршен било који од индикатора, ревизор мора да процени будуће информације дефинисане у ставу 2. у даљем тексту.
2. Процедуре процењивања, морају као минимум да садрже следеће:
 - а) Проверу аритметичке тачности будућих финансијских информација;
 - б) дискусију са руководством клуба и преглед будућих финансијских информација ради утврђивања да ли су будуће финансијске информације састављене применом обелодањених претпоставки и ризика;
 - в) проверу да ли се почетно стање садржано у будућим финансијским информацијама слаже са билансом стања приказаним у последњим ревидираним годишњим финансијским извештајима; и
 - г) проверу да ли су будуће финансијске информације формално усвојене од стране извршног одбора подносиоца захтева за лиценцу.
 - д) Ако је применљиво: испитати одговарајуће поткрепљујуће документе, укључујући, на пример, уговоре са спонзорима, банкарске партије, докапитализације, банкарске гаранције и записнике са седница одбора.
3. Давалац лиценце мора проценити ликвидност подносиоца захтева за лиценцу (нпр. новчана средства која ће преостати ако се узму у обзир финансијске обавезе) и способност подносиоца захтева за лиценцу да настави пословање у складу са начелом сталности пословања најмање до краја сезоне лиценцирања. Давалац лиценце је у обавези да одбије издавање лиценце, ако, на основу финансијских информација које је оценио, по његовом мишљењу, подносилац захтева за лиценцу неће бити у стању да настави пословање у складу са начелом сталности пословања најмање до краја сезоне лиценцирања.

ПРИЛОГ VI: Стадион - Употребна дозвола**ПОСТУПЦИ ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛА И СЕРТИФИКАТА КОД НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ****(Члан 43. Став 2. Правилника – ИЗДАВАЊЕ УПОТРЕБНЕ ДОЗВОЛЕ)**

Издавање употребне дозволе у Републици Србији регулише Закон о планирању и изградњи објеката ("Службени гласник Републике Србије", бр.72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС и 98/13-УС, 132/14, 145/2014, 83/18, 31/19, 9/20, 52/21).

ПРИЛОГ VII: Извод из регистра – надлежности**ИЗВОДИ ИЗ ОДГОВАРАЈУЋИХ РЕГИСТАРА
(Члан 91. Став 2 Правилника)**

Зависно од правног статуса фудбалског клуба, клубови се региструју код надлежних органа (АПР) или код других државних органа предвиђеним законским прописима Републике Србије.

ПРИЛОГ VIII: Садржина плана евакуације (Члан 42. Правилника)**I**

План евакуације обавезно садржи следеће елементе:

- процена ризика ванредних догађаја (врсте, могућност настајања и последица), безбедносна процена стадиона (положај, улази, евакуациони путеви и врата, опис појединачних садржаја стадиона), превентивне мере, опис и прорачун путева и пролаза за евакуацију, састав и задаци органа за управљање евакуацијом, начин пражњења стадиона или дела стадиона и опис фаза пражњења стадиона, опис активности спашавања (са висине, у случају пожара, из рушевина), опрема за евакуацију и спашавање, евакуациона зборишта ван стадиона, план везе.

II

Зависно од конкретне ситуације, планирају се три варијанте пражњења стадиона:

- отварање сигурносних капија на целом или делу стадиона, да би се гледаоци сместили на терен;
- преко улазно-излазних капија уз обавезно усмеравање преко разгласне станице;
- комбиновано, зависно од догађања.

III

Пражњење стадиона координира се из контролне собе на стадиону, а гледаоци се обавештавају преко разгласа о правцима кретања.

Редари на стадиону пре почетка утакмице морају добити конкретна задужења, са тачном назнаком коју ће капију отворити у случају када то буде потребно.

IV

План евакуације треба да садржи и правце кретања навијача који су напустили стадион, а зависно од сектора стадиона на коме су се налазили.